

Новий лист МЕРТУ щодо здійснення закупівель філіями та участі філій у процедурах закупівель

Уповноважений орган надав новий лист інформативного характеру щодо здійснення закупівель філіями та участі філій у процедурах закупівель. У даному листі чітко розписано специфіку функціонування тендерного комітету, планування, проведення закупівель філіями (представництвами, відокремленими підрозділами). Дуже часто до редакції журналу «Радник в сфері державних закупівель» телефонують передплатники й питають про можливість розподілу предмета закупівлі по філіях та не проведення в такому випадку процедур закупівель, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон).

Даний механізм розподілу предмета закупівлі є порушенням Закону, оскільки, згідно з частиною 7 статті 2 Закону, заборонено придбання товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур, визначених цим Законом, та укладення договорів, які передбачають оплату замовником товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур, визначених цим Законом. **Замовник не має права ділити предмет закупівлі на частини з метою уникнення проведення процедури відкритих торгів або застосування цього Закону.** Нижче ви можете ознайомитися з текстом листа МЕРТУ.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
(Мінекономрозвитку України)
вих. № 3302-06/31458-07 від 30.09.2016

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування,
установи, організації, підприємства
та інші суб'єкти сфери публічних закупівель

*Щодо здійснення закупівель філіями та
участі філій у процедурах закупівель*

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України у зв'язку із введенням в дію для всіх замовників Закону України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон) з питань щодо здійснення закупівель філіями та участі філій у процедурах закупівель повідомляє.

Закон установлює правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади.

Щодо закупівель філіями (представництвами, відокремленими підрозділами)

Визначення поняття «замовники» наведено в пункті 9 частини першої статті 1 Закону. Відповідно до частини першої статті 11 Закону для організації та проведення процедур закупівель замовник утворює тендерний комітет (комітети) або визначає уповноважену особу (осіб).

Тендерний комітет діє на засадах колегіальності та неупередженості.

Членство в тендерному комітеті або визначення уповноваженої особи (осіб) не повинно створювати конфлікт між інтересами замовника та учасника чи між інтересами учасників процедури закупівлі, наявність якого може вплинути на об'єктивність і неупередженість прийняття рішень щодо вибору переможця процедури закупівлі. Уповноважена особа (особи) під час організації та проведення процедур закупівель повинна забезпечити об'єктивність та неупередженість під час процесу організації та проведення процедур закупівлі в інтересах замовника.

При цьому частиною третьою статті 11 Закону передбачено, що тендерний комітет або уповноважена особа (особи), зокрема, планує закупівлі, складає та затверджує річний план закупівель.

У свою чергу, відповідно до статті 95 Цивільного кодексу України (далі — ЦК України) філією є відокремлений підрозділ юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює всі або частину її функцій.

Представництвом є відокремлений підрозділ юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює представництво і захист інтересів юридичної особи.

Філії та представництва не є юридичними особами. Вони наділяються майном юридичної особи, що їх створила, і діють на підставі затвердженого нею положення.

Керівники філій та представництв призначаються юридичною особою і діють на підставі виданої нею довіреності.

Відомості про філії та представництва юридичної особи включаються до єдиного державного реєстру.

З огляду на викладене, філії та представництва юридичних осіб, які не мають статусу юридичних осіб, не можуть від свого імені виступати замовником у процедурах закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до норм Закону. У зазначеному випадку замовником може виступати саме юридична особа, яка здійснює закупівлю через уповноважений

належним чином відокремлений підрозділ.

Крім того, договір про закупівлю від імені юридичної особи-замовника підписують керівники філій та представництв на підставі довіреності, виданої відповідно до чинного законодавства.

Таким чином, головна організація може створювати тендерні комітети або визначати уповноважену особу (осіб) у філіях, представництвах та інших відокремлених підрозділах з метою забезпечення ефективного безперервного функціонування роботи замовника та його підрозділів як єдиного цілого.

Водночас звертаємо увагу, що надання повноважень відокремленим підрозділам не може бути спрямоване на уникнення проведення процедур закупівель, передбачених Законом, головною організацією, що утворила такий відокремлений підрозділ.

Разом з тим наказом Мінекономрозвитку від 22.03.2016 № 490 затверджено форми документів у сфері публічних закупівель.

Так, у формах документів у сфері публічних закупівель зазначається, зокрема найменування юридичної особи. Тому, у разі якщо закупівля здійснюється відокремленим підрозділом юридичної особи, у формах документів у сфері публічних закупівель вказується найменування юридичної особи із зазначенням такого відокремленого підрозділу або найменування відокремленого підрозділу із зазначенням такої юридичної особи.

Таким чином, у відповідності до указанного наказу, інформація про замовника, зокрема найменування замовника, код згідно з ЄДРПОУ замовника, заповнюється електронною системою закупівель автоматично, тобто на підставі інформації, внесеної при реєстрації.

У разі якщо відокремлений підрозділ юридичної особи здійснює закупівлю згідно з вимогами Закону, то така закупівля здійснюється відповідно до складеного та затвердженого тендерним комітетом або уповноваженою особою (особами) відокремленого підрозділу юридичної особи річного плану закупівель.

Водночас цей Закон застосовується до замовників, за умови, що **вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а робіт — 1,5 мільйона гривень; до замовників, які здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 1 мільйон гривень, а робіт — 5 мільйонів гривень.**

Згідно з частиною сьомою статті 2 Закону забороняється придбання товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур, визначених цим Законом, та укладання договорів, які передбачають оплату замовником товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур, визначених цим Законом. Замовник не має права ділити предмет закупівлі на частини з метою уникнення проведення процедури відкритих торгів або застосування цього Закону.

Тому, у разі якщо запланована очікувана вартість предмета закупівлі по філіях (відокремлених підрозділах) юридичної особи сумарно дорівнює або перевищує межі, визначені в частині першій статті 2 Закону, придбання такого предмета має передувати проведенню процедури закупівлі, яку може здійснювати як головна організація, що утворила філії (відокремлені підрозділи), так і уповноважена(ні) філія(ї) в інтересах інших філій та/або головної організації.

Крім того, з метою уникнення штучного поділу предмета закупівлі на частини головна організація (замовник) має володіти інформацією щодо запланованих філіями (відокремленими підрозділами) закупівель.

Щодо участі у процедурах закупівель відокремлених підрозділів

Відповідно до пункту 35 частини першої статті 1 Закону учасник процедури закупівлі (далі — учасник) — фізична особа, у тому числі фізична особа-підприємець, юридична особа (резидент або нерезидент), яка подала тендерну пропозицію або взяла участь у переговорах у разі застосування переговорної процедури закупівлі.

Поряд з цим згідно з частиною шостою статті 55 Господарського кодексу України (далі — ГК України) суб'єкти господарювання, зазначені у пункті першому частини другої цієї статті, мають право відкривати свої філії, представництва, інші відокремлені підрозділи без створення юридичної особи.

Відповідно до частини четвертої статті 64 ГК України підприємство має право створювати філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи, погоджуючи питання про розміщення таких підрозділів підприємства з відповідними органами місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку. Такі відокремлені підрозділи не мають статусу юридичної особи і діють на основі положення про них, затвердженого підприємством. Підприємства можуть відкривати рахунки в установах банків через свої відокремлені підрозділи відповідно до закону.

З огляду на викладене, відокремлені підрозділи підприємства, які не мають статусу юридичних осіб, не можуть від свого імені брати участь у процедурах закупівель відповідно до норм Закону. Договір про закупівлю від імені юридичної особи-учасника підписують керівники філій та представництв на підставі довіреності, виданої відповідно до чинного законодавства.

Таким чином, філії та представництва можуть брати участь у процедурах закупівель на підставі довіреності, виданої юридичною особою та від її імені.

Одночасно зазначаємо, що листи Міністерств не встановлюють норм права, носять виключно рекомендаційний та інформативний характер.

**Директор департаменту
регулювання державних закупівель
Мінекономрозвитку України
Олександр Стародубцев**

Проаналізувавши все зазначене вище, доходимо висновків, наведених далі:

Щодо участі у процедурах закупівель відокремлених підрозділів (філій, представництв)

Філії (представництва), які не мають статусу юридичних осіб, не можуть від свого імені брати участь у процедурах закупівель відповідно до норм Закону. Разом з тим філії (представництва) можуть брати участь у процедурах закупівель на підставі довіреності, виданої юридичною особою, яка їх утворила. Керівників філій (представництв, відокремлених підрозділів) призначає юридична особа, вони діють на підставі виданої нею довіреності. Таким чином, договір про закупівлі від імені юрособи-учасника керівники філій (представництв, відокремлених підрозділів) підписують на підставі довіреності, виданої юрособою відповідно до чинного законодавства.

Щодо тендерного комітету [уповноваженої особи (осіб)] відокремлених підрозділів

Юридична особа-замовник може створювати **тендерні комітети** або **призначати уповноважену особу (осіб)** у філіях (представництвах, відокремлених підрозділах) з метою забезпечення ефективного безперервного функціонування роботи замовника та цих підрозділів як єдиного цілого.

Щодо уникнення поділу предмета закупівлі на частини

Юридична особа не повинна використовувати передачу повноважень філіям для уникнення проведення процедур закупівель. Щоб не допустити штучного поділу предмета закупівлі на частини, замовник (головна організація-юрособа) повинен мати інформацію щодо запланованих філіями (представництвами, відокремленими підрозділами) закупівель.

Якщо запланована очікувана вартість предмета закупівлі у філіях (представництвах, відокремлених підрозділах) юридичної особи сумарно дорівнює або перевищує межі, визначені в частині першій статті 2 Закону, то придбання такого предмета можливе лише після проведення процедури закупівлі. **Процедуру закупівлі може проводити як юридична особа, так і її уповноважена філія (представництво, відокремлений підрозділ) в інтересах інших філій або юридичної особи.** У такому разі філія юридичної особи здійснює закупівлю відповідно до складеного та затвердженого тендерним комітетом або уповноваженою особою (особами) філії юридичної особи річного плану закупівель.

Згідно з частиною сьомою статті 2 Закону, заборонено придбання товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур, визначених цим Законом, та укладення договорів, які передбачають оплату замовником товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур,

визначених цим Законом. Замовник не має права ділити предмет закупівлі на частини з метою уникнення проведення процедури відкритих торгів або застосування цього Закону.

Щодо інформації про замовника

У формах документів у сфері публічних закупівель потрібно зазначати найменування юридичної особи. Тому при закупівлі філією юрособи у формах документів у сфері публічних закупівель потрібно вказувати найменування юрособи із зазначенням такої філії або найменування філії із зазначенням такої юрособи.

Але зверніть увагу, що відповідно до наказу Мінекономрозвитку від 22.03.2016 № 490 інформація про замовника (найменування замовника, код за ЄДРПОУ замовника) електронна система закупівель заповнює автоматично, на підставі інформації, яку було внесено при реєстрації.